

مطالعه تطبیقی احساس امنیت اجتماعی جوامع روستایی دارای گردشگر و فاقد گردشگر، مطالعه موردی: دهستان سردابه، شهرستان اردبیل

وکیل حیدری ساربان^{۱*} و شراره صائب^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴ بهمن ۱۳۹۸

تاریخ دریافت: ۱ مرداد ۱۳۹۸

چکیده

تغییر در همه ابعاد آن اعم از اقتصادی، اجتماعی، محیطی، سیاسی و تکنولوژیکی، مذهبی و هنری و غیره توأم با اضطراب و استرس بوده که احساس امنیت اجتماعی را تحت الشعاع قرار می‌دهد که در این راستا پدیده گردشگری همانند سایر رخدادهای اخیراً ظهور و بروز یافته همانند روبات‌ها، هوش مصنوعی، کامپیوتر همه‌چیزدان، مهندسی ژنتیکی و خلق ابرانسان عاری از این قاعده نیست. لذا هدف این مقاله مطالعه تطبیقی احساس امنیت اجتماعی جوامع روستایی دارای گردشگر و فاقد گردشگر شهرستان اردبیل می‌باشد. این تحقیق از لحاظ هدف، توسعه‌ای و از لحاظ ماهیت، توصیفی و پیمایشی و نیز از نوع علی-مقایسه‌ای و تحلیلی است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه ساکنان روستایی دهستان «سردابه» می‌باشد. با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و بر اساس فرمول کوکران، تعداد نمونه مناسب برای این تحقیق ۳۸۵ نفر بدست آمد؛ از سویی، برای برابری در آزمون و نتیجه، ۳۸۵ از ساکنان روستایی دهستان فاقد گردشگری «بالغلو» به عنوان گروه شاهد انتخاب شدند. این تحقیق به روش پیمایشی با استفاده از پرسش‌نامه انجام گردیده است. روایی صورتی پرسش‌نامه توسط پانل متخصصان مورد تأیید قرار گرفت. مطالعه راهنما در منطقه مشابه جامعه آماری با تعداد ۳۰ پرسش‌نامه صورت گرفت و با داده‌های کسب شده و استفاده از فرمول ویژه کروناخ آلفا در نرم افزار SPSS، پایایی بخش‌های مختلف پرسش‌نامه تحقیق ۰/۸۰ الی ۰/۸۳ بدست آمد. نتایج آزمون t در ارتباط با متغیر احساس امنیت اجتماعی دو گروه نشان می‌دهد جز امنیت نوامیس، امنیت فرهنگی و امنیت احساسی در تمام موارد ذکر شده احساس امنیت اجتماعی (از نظر شاخص‌های امنیت جانی، امنیت اخلاقی، امنیت حقوقی، امنیت عاطفی، امنیت فکری و امنیت قضایی) دهستان فاقد گردشگر بیش‌تر از دهستان دارای گردشگر بوده است. در نهایت، با توجه به نتیجه پژوهش پیشنهادت کاربردی ارائه شده است.

کلمات کلیدی: امنیت اجتماعی، توسعه روستایی، گردشگری روستایی، توسعه اجتماعی، شهرستان اردبیل.

۱- استاد گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری و روستایی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه محقق اردبیلی
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری و روستایی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه محقق اردبیلی
*نویسنده مسئول: (vheidari56@gmail.com)

مقدمه

امنیت از نیازها و ضرورت‌های پایدار فرد و جامعه تلقی می‌شود که فقدان یا اختلال در آن، پیامدها و بازتاب‌های نگران‌کننده و خطرناکی به دنبال دارد (بحری‌پور و همکاران، ۱۳۹۲)؛ به طوری که انسان مدنی برای زندگی در جمع و دستیابی به مراتب بالای رشد نیازمند امنیت و آرامش خاطر است که با رشد و نمو جرایم و انحرافات اجتماعی احساس امنیت با چالش‌هایی مواجه می‌شود (ساروخانی و هاشم‌نژاد، ۱۳۹۰) بی‌تردید هیچ عنصری برای پیشرفت، توسعه و تکامل جامعه مهم‌تر از عنصر امنیت و تأمین آرامش در جامعه نیست و توسعه، خلاقیت و تحرک اجتماعی اثر بخش، بدون امنیت اجتماعی امکان پذیر نخواهد بود از این رو امنیت اجتماعی یکی از ضروری‌ترین نیازهای فرد، گروه و جامعه می‌باشد و ادامه حیات و بقای جامعه بدون آن مشکل و غیر ممکن خواهد بود (محمدی و همکاران، ۱۳۹۳) در این ارتباط، به عقیده برخی از متفکران، احساس امنیت اجتماعی خود از امنیت اجتماعی مهم‌تر است. زیرا در جامعه‌ای ممکن است امنیت اجتماعی وجود داشته باشد اما در نتیجه فقدان احساس آن، هزینه بسیار زیادی باید صرف شود تا احساس امنیت بوجود آید و احساس امنیت، مقدمه لازم برای حیات هر نظام اجتماعی و سیاسی است و دولت هزینه، زمان و امکانات وسیعی را برای تأمین آن صرف می‌کنند. مقوله احساس امنیت به مثابه یک آرمان و واقعیت به عنوان یکی از حقوق اساسی مردم مطرح است و در نهایت مجموعه‌ای از تعاملات و نیز تعاون و سازگاری بین اجزای مختلف نظام اجتماعی است (شربتیان و دانش، ۱۳۹۳). نیز، مناطق روستایی نیازمند یک محیط پایدار و ایمن برای ساکنان‌اش است. زمانی که اطمینان و اعتماد فرد و اجتماع نسبت به ایمنی و امنیت کاهش یابد، توانایی شخص و اجتماع برای زندگی به طرز

چشم‌گیری ناکام می‌ماند. در حالی که شاخص‌های امنیت در کل مربوط به جرم و جنایت، دزدی، استعمال، خرید مواد مخدر و مانند این‌هاست. گردشگری و توسعه آن می‌تواند علاوه بر اثرات مثبت در خصوص بهبود شاخص‌های اقتصادی در مناطق روستایی اعم از اشتغال‌زایی، کاهش بیکاری، افزایش درآمد، بهبود الگوی مصرف مواد غذایی و غیره اثرات سوء اجتماعی از جمله مخاطرات امنیتی نیز به همراه داشته باشد که با مطالعه و بررسی به موقع و ارائه راهکارهای سازنده می‌تواند در آینده‌نگری و پیش‌بینی و جلوگیری از مخاطرات محتمل اجتماعی و سایر مخاطرات کارساز باشد.

همان‌طوری که به نوعی گفته شد امروزه امنیت مهم‌ترین و اساسی‌ترین اصل در تدوین راهبرد توسعه گردشگری در جهان قلمداد می‌شود و صنعت گردشگری پس از اتمام جنگ جهانی دوم (۱۹۵۰)، با گسترش شهرنشینی، کاهش ساعات کار، توسعه روزافزون راه‌ها و شبکه‌های حمل و نقل، ارتقای سطح فرهنگ عمومی و اصلاح قوانین و مقررات تحولی شگرف یافت، به طوری که امروزه گردشگری به یک پدیده و از نمادهای عصر تمدن تبدیل شده است (لانکورا^۱، ۱۳۸۱) و امنیت و گردشگری، پارامترهای یک معادله هستند که نسبتی مستقیم با هم دارند. در واقع همان‌طور که یکی از عوامل مهم توسعه گردشگری وجود امنیت است، رونق گردشگری در یک منطقه و تردد گردشگران در یک مقصد، موجب به وجود آمدن امنیت می‌شود. البته نباید فراموش کرد که این قضیه همیشه هم صادق نیست چرا که در برخی مواقع، وجود پدیده‌ی گردشگری و رفت و آمد گردشگران باعث ناامنی شده است. با وجود این، صنعت گردشگری و مقوله‌ی امنیت ارتباط تنگاتنگی با هم دارند. یافته‌های علمی نشان می‌دهد که بین توسعه گردشگری و متغیر

۱ -lankora

بیگانگی، انزوا و عدم رضایت از زندگی را نیز ایجاد کند. در عرصه اجتماعی اثرات سوء گردشگری روستایی می‌تواند ارتباطات عمودی را جایگزین ارتباط افقی کرده و روحیه تعاون، همیاری، دیگر یاری و کمک به هم نوع را در مناطق روستایی تقلیل دهد و روستاییانی که قبلاً در مشکلات و سختی‌ها یار و یاور هم بودند دیگر به نوعی به فردگرایی کشیده می‌شوند حتی مطالعات میدانی فردگرایی افراطی را در بعضی از مناطق روستایی کشور نشان می‌دهد. افزون بر این، با ورود گردشگران میزان رضایتمندی اجتماعی روستاییان بنا به دلایل متعدد از جمله آسیب‌های زیست محیطی گردشگران به مناطق روستایی، و از بین رفتن فرهنگ شرم و حیا به ویژه در بین جوانان و غیره کاهش می‌یابد و روستاییان کمتر در فعالیت‌های اجتماعی مشارکت می‌کنند و به نوعی هر کس سعی می‌کند گلیم خودش را از آب بیرون بکشد و همان فردگرایی افراطی که اشاره رفت در مناطق روستایی تحقق عملی به خود می‌گیرد و تمامی این موارد، میزان احساس امنیت اجتماعی روستاییان را تحت الشعاع قرار می‌دهد.

همسو با موارد فوق، ضرورت مطالعه و تحقیق پیرامون گردشگری و احساس امنیت اجتماعی از آن جایی ناشی می‌شود که تهدیدات داخلی بالقوه و بالفعل در کشورهای کمتر توسعه یافته اغلب امنیت اجتماعی این جوامع را به خطر می‌اندازد. بر همین اساس، شناسایی عوامل و عناصر تأمین امنیت اجتماعی و احساس ایمنی از پیش شرط‌های اساسی در جهت برنامه‌ریزی سکونتگاه‌های انسانی برای ارتقای سطح امنیت اجتماعی به شمار می‌رود و از نقش به‌سزایی در برنامه‌ریزی راهبردی دولت‌ها برخوردار است. علاوه بر این، جهت مساعدت به توسعه پایدار مناطق روستایی، لزوم توجه به وضعیت شاخص‌های احساس امنیت اجتماعی و برنامه‌ریزی بر اساس نوسانات آن‌ها ضروری و اجتناب‌ناپذیر است و با توجه به این که احساس امنیت اجتماعی ساکنان مناطق روستایی به عنوان یکی از ابعاد مهم

احساس امنیت اجتماعی ساکنان روستایی رابطه وجود دارد در این راستا باید گفت توسعه گردشگری روستایی علاوه بر اثرات مثبت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، روان‌شناختی و غیره می‌تواند تأثیرات سوئی نیز در حوزه‌های اجتماعی و روان‌شناختی و محیطی از خود بر جای گذارد و اگر اثرات مثبت گردشگری را در مناطق روستایی در نظر بگیریم، در حوزه اقتصادی گردشگری می‌تواند موجبات ارتقای درآمد، اشتغال‌زایی، سهولت دسترسی به سرمایه و منابع اعتباری، شناسایی زنجیره‌های تولید، کمک به بازاریابی و بازاریابی محصولات کشاورزی به دلیل ارتقای آگاهی و دانش و غیره را در مناطق روستایی فراهم کند. در حوزه روان‌شناختی رشد و رونق گردشگری روستایی؛ ریسک‌پذیری، خوداتکایی، خلاقیت و ابتکار، اعتماد به نفس، مثبت اندیشی، خود مختاری، مثبت اندیشی و قطعیت در کار، تحمل شکست و اراده برای شروع مجدد و در کل سرمایه روان‌شناختی روستاییان را بهبود می‌بخشد. در حوزه اجتماعی، توسعه گردشگری روستایی با تسهیم دانش و اطلاعات، تغییر در الگوهای رفتاری، آداب و سنن، تسهیل جریان کارآمد اطلاعات، اعتماد اجتماعی، تعارضات و اختلافات، مشارکت اجتماعی، انسجام اجتماعی، تقویت تبادل اطلاعات و دانش، تقویت ارتباطات اجتماعی، ارتقای شاخص‌های رفاه اجتماعی، توسعه ارتباطات فرهنگی، تجدید حیات اجتماعی، تقویت زیرساخت آموزشی، تقویت زیرساخت‌های اجتماعی، بهبود زیرساخت‌های ارتباطی و توسعه اجتماعی نظام معرفتی جوامع روستایی را مورد تغییر و تحول قرار می‌دهد و تحت گسترش گردشگری روستایی و افزایش تعاملات اجتماعی، جوامع روستایی با شیوه‌های نو از زندگی آشنا می‌شوند و آشنایی با شیوه‌های نوین زندگی بعضی اوقات احساس امنیت جوامع روستایی را با چالش‌هایی مواجه می‌سازد به عبارتی، در حوزه اجتماعی علاوه بر، اثرات مثبتی که توسعه و شکوفایی گردشگری روستایی می‌تواند داشته باشد این استعداد را نیز دارد که تأثیرات روان‌شناختی گسترده‌ای، شامل اضطراب، بی‌اعتمادی، احساس

وارد می‌کند به عبارت دیگر، روستاییان ترس این را دارند که با توسعه گردشگری تعاملات اجتماعی نسل‌های جدید با بزرگسالان دچار تغییرات و تحولاتی بشود به این معنی که، جوانان دیگر به خواسته‌های بزرگسالان در مناطق روستایی شهرستان اردبیل (دهستان سردابه) تره خرد نکنند، نوع پوشش و سبک زندگی جوانان روستایی عوض بشود، افزون بر این، روستاییان بیم آن را دارند که با ورود گردشگران میزان جرم و جنایت و بزهکاری در مناطق روستایی سیر صعودی به خود گیرد، حتی دل‌نگران این هستند که با توسعه گردشگری روستایی و جذاب بودن مناطق روستایی برای سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاران ساکن شهرهای اطراف به مناطق روستایی هجوم آورده و زمین‌های زراعی آنان را به قیمت نازل و اندک از دست آنان خارج کرده و اقدام به سرمایه‌گذاری نمایند و متعاقب آن در طلب نیروی کاری باشند که دارای مهارت و دانش باشد و از آن‌جایی که جوانان روستایی از منظر مهارت و قابلیت و کارایی در حد و اندازه جوانان شهری نیستند در نتیجه نه تنها شغل سابق خود را که از قبل دامداری و کشاورزی بوده از دست می‌دهند بلکه در نیل به شغل‌های جدید هم ناکام می‌مانند در نتیجه روستاییان دهستان سردابه امنیت شغلی خود را از دست می‌دهند، و نیز، روستاییان ساکن در دهستان سردابه از این امر دلهره و هراس دارند که توسعه گردشگری به پیوندهای عاطفی که در مناطق روستایی همیشه جاری و ساری بوده آسیب برساند به این خاطر که روستاییان با تأثیرپذیری از فرهنگ گردشگران و وارد کردن هزینه و منفعت به مناسبات اجتماعی روابط عاطفی را در پیوندهای اجتماعی از کف بدهند، مشاهدات نگارنده نشان داد که روستاییان با ورود گردشگران به مناطق روستایی دچار اضطراب می‌شوند به طور کلی ناخشنودی کلی بر ذهن و ضمیر و روح و روان آنان نقش می‌بندد که ناشی از آسیب‌پذیری از پدیده توسعه گردشگری در مناطق روستایی دهستان سردابه است. یعنی به قول مازلو افراد روستایی مناطق روستایی خود را خطرخیز و دیگران یعنی

توسعه همه‌جانبه روستایی برای برنامه‌ریزی مدیریت توسعه پایدار روستایی مطرح است، لذا سهم به سزایی در توسعه پایدار مناطق روستایی خواهد داشت، هم‌چنین، در طی چند سال گذشته، در نواحی روستایی شهرستان اردبیل میزان شاخص‌های احساس امنیت اجتماعی مناطق روستایی از منظر امنیت جانی، امنیت مالی، امنیت اقتصادی، امنیت شغلی، امنیت اخلاقی، امنیت حقوقی، امنیت نوامیس، امنیت فرهنگی، امنیت عاطفی، احساسی، امنیت فکری و امنیت قضایی و غیره تحت شعاع یک سری متغیرهای بیرونی قرار گرفته است که به نظر می‌رسد بخشی از این مشکلات به دلیل عدم توجه به متغیرهای بیرونی تأثیرگذار از جمله گردشگری روستایی بر احساس امنیت اجتماعی می‌باشد. لذا هم‌چنان که فروید در کتاب «تمدن و ناراضی‌های آن» و فروم در کتاب «گریز از آزادی» ترس و دلهره انسان مدرن را از آزادی به دلیل تکامل روحی و روانی و شخصیت انسان در ۵۰۰۰۰۰ سال تجربه زیست در عصر سنت به تصویر می‌کشند و لذا توسعه گردشگری هم در مقیاس کوچک و در سطح مناطق روستایی شهرستان اردبیل به نوعی یک نوع ناامنی روانی در روستاییان شهرستان اردبیل ایجاد می‌کند و نیز رسوبات فکری که در طول تاریخ در تکامل شخصیت و روح و روان آن‌ها موثر بوه است لذا با نگرش، رفتار و سلوک گردشگران خودشان را در تضاد می‌بینند و از این رو، یک نوع حس نوستالژیک به روستاییان منطقه مورد مطالعه دست می‌دهد و متعاقب آن روستاییان آن احساس امنیت سابق را دیگر تجربه نمی‌کنند و دچار نوعی احساس ناامنی روحی و روانی و ذهنی می‌شوند. با توجه به آن چه گفته شد مطالعات و مشاهدات اولیه نگارنده گویای این مهم است که جوامع روستایی دارای گردشگر از هجوم گردشگران یک نوع وا همه و ترس دارند به این معنی که، توسعه گردشگری روستایی فرهنگ، رسومات، سنت، ارزش‌ها و باورهای آنان را تحت تأثیر قرار داده و آسیب جدی را از این منظر بر زیست فردی و اجتماعی آنان

گسترش هوش مصنوعی، روبات‌ها، سایبورگ‌ها، کامپیوتر همه چیزدان در یک کلام انقلاب اطلاعاتی مبرا از این قاعده نیست از این رو، توسعه گردشگری روستایی آسیب جدی به امنیت اجتماعی روستاییان وارد می‌کند که این مطالعات در راستای پاسخ به این خلا صورت گرفته است و به عبارتی، این تحقیق به دنبال آن است که این سؤال را مورد بررسی و کاوش قرار دهد: که آیا بین گردشگری روستایی و احساس امنیت اجتماعی در مناطق روستایی رابطه وجود دارد؟

مبانی نظری

پس از پایان جنگ سرد، باری بوزان به همراه ال ویور در مکتب کپنهاگ در پی گسترش مفاهیم امنیت، تحلیل‌های ظریفی ارائه داده و ایده امنیت اجتماعی را مطرح کردند. موضوعی که نخستین بار در آن جا مطرح شد این بود که اولاً امنیت/ ناامنی تنها به عوامل نظامی بستگی ندارد، بلکه امروزه عوامل اجتماعی فراتر از عوامل نظامی نقش ایفا می‌کنند. ثانیاً متصدی امنیت تنها دولت‌ها نیستند، بلکه نیروهای اجتماعی نقش برجسته‌ای دارند.

واژه امنیت در زبان انگلیسی از واژه امن^۱ گرفته شده که این واژه نیز از واژه لاتینی گرفته شده که به معنای «آسوده خاطر، بی خیال و سبکیار» بوده است. امنیت به معنای نداشتن دلهره و دغدغه، رهایی از خطر، تهدید، آسیب و نگرانی یا وجود آرامش، اطمینان، آسایش و اعتماد است (طاهری و همکاران، ۱۳۹۱). امنیت دارای دو بعد عینی و ذهنی است که امنیت در مفهوم عینی آن فاقد تهدید علیه ارزش‌هاست و در مفهوم ذهنی به معنای فقدان احساس ترس از این است که چنین ارزش‌هایی مورد حمله قرار گیرد (عبدی و همکاران، ۱۳۸۸) و احساس امنیت به زعم متفکران، از خود امنیت مهم‌تر است و احساس امنیت اجتماعی را می‌توان نوعی ذهنیت و جهت‌گیری روانی

گردشگران را موجوداتی خطرناک تلقی می‌کنند و این احساس را دارند که طرد شده‌اند و به امان خدا رها. از وضعیت بوجود آمده بدبین و ناراحت هستند، در خود نشانه‌هایی از تنش و کشمکش دارند، علاقه دارند به درون خود رجوع کنند و با احساس گناه دست و پنجه نرم می‌کنند، با اختلال در اعتماد به نفس مواجه هستند، یعنی این افراد ارزش و توانایی‌های خود را دست کم می‌گیرند، به خودش و یا دیگران اعتماد ندارند، می‌ترسند وضعیت فعلی موقتی بوده و در آینده ضربه سهمگین از قبل آن بخورند. و نیز، ورود گردشگران به دهستان سردابه امنیت عاطفی آنان را نیز تهدید می‌کند از این منظر که، روستاییان احساس خوب بودن و ارزشمند بودن خود را با دیدن سبک زندگی به زعم خود پیشرفته گردشگران شهری به تدریج از کف می‌دهند و این حالت سبب می‌شود که روستاییان احساس تنهایی کرده و از آن به هراس بیفتند به این دلیل که، ترس از تنهایی احساس عمیق درمندی است که فرد را به یافتن حمایت و امنیت وا می‌دارد. این احساسات دروغ می‌گویند یعنی روستاییان به خاطر تنهایی سعی و مساعی از خود به خرج می‌دهند برای فرار از تنهایی امنیت روانی و عاطفی خود را از دیگران بگیرند. نیز باید گفت که روستاییان با ورود گردشگران به مناطق روستایی امنیت قضایی خود را نیز دست داده می‌بینند یعنی احساس می‌کنند که دیگر ادامه زندگی بدون دغدغه برای آنان میسر و مقدور نیست نظم و امنیت فردی و اجتماعی آنان به مخاطره می‌افتد یعنی حاکمیت قانون تضعیف می‌گردد، ثبات اجتماعی متزلزل و امید به آینده از بین می‌رود و اعتماد متقابل سست می‌شود و مسائل و مشکلات و اختلافات و تعارض‌ها و کشمکش‌ها و درگیری‌ها و منازعاتی که قبلاً کدخدامنشی و ریش‌سفیدی حل و فصل می‌شد از این به بعد باید توسط مراجع قضایی حل و فصل گردد و ترس از این دارند که این شیوه و سبک حل اختلافات و تعارضات چقدر می‌تواند احقاق حق آنان را در پی داشته باشد در کل، تغییر از هر نوع آن اضطراب‌آور و تشویش‌زاست که پدیده گردشگری مانند

و کل برای نظام دارای کارکردی است و این هماهنگی و انسجام کارکردی امنیت اجتماعی را برای جامعه به ارمغان می‌آورد (هزارجریبی، ۱۳۹۰). مکتب کنش متقابل نمادی، امنیت را با تفسیر ذهنی (احساس امنیت) افراد از شرایط حاکم بر جامعه که از یک سو بر رفتار افراد چارچوب مشخص سازد و از سوی دیگر به نوعی تحت تأثیر کنش افراد بر ساخته می‌شود، بنا می‌سازد. در این تعامل متقابل است که بنیان‌های نظم و امنیت که بر رفتار اجتماعی افراد استوار است ساخته و تداوم پیدا می‌کند. در این دیدگاه احساس امنیت تبیین می‌شود. مکتب روش‌شناسی مردمی، برای مقررات در زندگی روزمره اهمیت زیادی قائل است و نظم و امنیت اجتماعی را در سایه پیروی مردم از مقررات روزمره بین آنها قابل تبیین می‌داند. این دیدگاه نظم و امنیت را با تأکید بر اهمیت محوری زبان و سخن در ک می‌کند (بیات، ۱۳۸۸) در قالب رویکردها و مکاتب فوق‌الذکر، اندیشمندان چندی از

زویای متعددی به تبیین امنیت اجتماعی پرداخته‌اند که از نظر بوزان^۱ (۲۰۰۰) امنیت اجتماعی آرامش و آسودگی خاطری است که جامعه برای اعضای خود ایجاد می‌کند و از وظایف و اهداف هر جامعه محسوب می‌شود. بوزان با الهام از عقاید جان لاک به تحلیل ابعاد امنیت پرداخته‌اند. بوزان در جمله‌ای از جان لاک نقل می‌کند که: هدف اصلی انسان‌ها از این که خود را در اختیار دولت قرار می‌دهند، حفظ دارایی‌های آن‌هاست. منظور از دارایی در این جا، «حیات» (امنیت جانی و جمعی)، «آزادی» (امنیت سیاسی) و «مایملک» (امنیت مالی و اقتصادی) است که در حالت عادی فاقد امنیت هستند. به باور مک‌سوئینی امنیت اجتماعی آن است که چگونه جوامع، منافع و هویت‌شان را خلق و بازتولید می‌کنند (صالحی‌امیری و افشاری‌نادر، ۱۳۹۰) به زعم، لارونی مارتین امنیت عبارتست از تضمین رفاه آتی. همین

مثبت (رضایت بخش، قانع کننده و آرام‌بخش) افراد نسبت به عدم تأثیرگذاری حضور و بروز رویدادها و وقایع ضد امنیتی (تهدیدها) در شرایط فعلی و آتی در حوزه امنیت اجتماعی، ثابت سیاسی، انسجام هویتی، یکپارچگی و امنیت سرزمین دانست (حاجیانی، ۱۳۸۴) و نیز احساس امنیت حالتی است آحاد جامعه هراس و بی‌یمنی نسبت به حقوق و آزادی‌های مشروع خود نداشته و به هیچ وجه حقوق آن‌ها به مخاطره نیافتد و نیز، بررسی ادبیات امنیت اجتماعی حاکی از این واقعیت است که پیرامون احساس امنیت اجتماعی سه رویکرد (سنتی، اجتماعی و فلسفی-سیاسی) مطرح است که در رویکرد سنتی نقش و جایگاه جامعه (افراد) به پایین‌ترین حد آن تنزل می‌یابد. از این رو زمینه بالقوه برای احساس ناامنی ایجاد می‌گردد. در مقابل، معتقدان به رویکرد اجتماعی اصرار دارند که در شرایط مناسب دو سویه دولت و مردم است که امنیت تولید و مبنای توسعه همه جانبه و پایدار قرار می‌گیرد. در این رویکرد همه افراد جامعه به تناسب در تولید امنیت نقش دارند و مبنای آن هم رضایتمندی افراد جامعه است. بخش دیگر از نظریه‌پردازان امنیت از منظر فلسفی-سیاسی نگریسته و جامعه را زمانی دارای امنیت قلمداد کرده‌اند که در آن از یک سو حاکمان از میان طبقه برگزیده جامعه انتخاب می‌شوند و از سوی دیگر رفاه عمومی و تناسب قوای درونی فردی و درون جامعه مبنای مناسبات اجتماعی قرار می‌گیرد. از این رو امنیت عینی و امنیت ذهنی (احساس امنیت) در جامعه پایدار می‌گردد. مضاف بر این، بررسی ادبیات امنیت اجتماعی موید این واقعیت است که سوازی از رویکردهای امنیت اجتماعی، مکاتب مرتبط با امنیت شامل کارکردگرایی، کنش متقابل نمادی و روش‌شناسی مردمی در تبیین امنیت اجتماعی کارساز است. مکتب کارکردگرایی با تأکید بر توافق حاکم بر روابط اجتماعی در نظام اجتماعی وجود امنیت را در سایه هماهنگی ساختاری و یکپارچگی و انسجام اجتماعی قابل تحقق می‌بیند کلیت نظام اجتماعی منسجم از اعضای است که هر جزء

۱- Buzan

شیوه زندگی خود است» ایشان معتقد است که شدت خطر در ارتباط با جهانی شدن، دو برابر است. مفاهیمی که بک از آن برای تحلیل وضعیت استفاده می‌کند، فردی شدن است. بک، فردی شدن را نتیجه فرآیندهای مدرنیزاسیون می‌داند که مستلزم کاهش تأثیر نهادهای ساخت‌مندکننده سنتی جامعه در شکل‌گیری هویت شخصی است و در نتیجه بیم‌های فردی جدیدی ایجاد شده که متضمن ناامنی‌هاست و بنابراین فردی شدن آکنده از بیم است (واتزر^۵، ۱۳۷۹) گیدنز (۱۳۷۸)، امنیت هستی‌شناسانه در سطح فردی را به صورت نیاز اساسی و اولیه افراد تعریف می‌کند. وی در نظریه ساخت‌یابی و نظریه مدرنیته ادعا می‌کند که رفتار انسان همیشه در معرض یک انگیزه پر قدرت ناخودآگاهانه یعنی نیاز به تأمین امنیت وجودی است. امنیت وجود به وضعیت ذهنی راحت و مناسبی اشاره دارد که فرد در آن به فعالیت‌های بدیهی در محیطی آشنا به همراه افرادی دیگر که تهدید برای او بوجود نمی‌آورند مشغول است. مکتب کپنهاک با توجه به رهیافتی نوین در مطالعات امنیتی و تلاش برای خارج شدن از دایره تنگ نظامی، به نقطه نظرات کسانی که امنیت را تک بعدی و در بعد نظامی می‌دانستند نقد وارد کرده و امنیت را فراگیر و چند بعدی معرفی می‌نماید (ابراهیمی، ۱۳۸۶). هم چنین این مکتب، نقطه نظر کسانی را که امنیت را در فقط در چارچوب عینی و جدا از ذهن و افکار تعریف می‌کنند، رد کرده و آن را به عنوان موضوعی بین ذهنی تعریف می‌کند.

واکاوی اسناد و مدارک حاکی از آن است در صورتی که ابعاد اجتماعی-فرهنگی نظام اجتماعی در جامعه‌ای ضعیف شود، یعنی ضعف در اجتماع عام یا وفاق اجتماعی عام باشد، به همان نسبت نیز روابط بین کنش‌گران در تمام سطوح، بر اساس سوگیری عاطفی و خاص‌گرا به صورت دوست و دشمن تعریف می‌شود و همین طور میزان اعتماد اجتماعی تعمیم یافته،

طور به باور جانی مورز امنیت یعنی رهایی نسبی از تهدیدات زیان بخش. با توجه به تعریفی که در ماده هشتم اعلامیه حقوق بشر و شهروند ۱۷۹۲ فرانسه آمده که امنیت عبارتست از، حمایتی که جامعه به هر یک از افراد و اعضای خود برای حفظ جان، حقوق و دارایی آن‌ها اعطا کرده است (ناصری، ۱۳۷۴).

ال ویور امنیت ساخته و پرداخته شده در اجتماع را مطرح می‌کند. مدعای وی آن است که باید از رویکردی جامعه‌شناسانه به امنیت نگریسته شود و پس از تحلیل مبانی جامعه‌شناختی امنیت، به تعریف آن همت گمارد (ویور، ۱۳۸۳) بر این اساس ویور حوزه امنیت را بر حسب نوعی دوگانگی امنیت دولت و امنیت اجتماعی در نظر می‌گیرد (روی^۱، ۱۹۹۶) میران میتار^۲ (۱۹۹۶)، برای ارزیابی امنیت اجتماعی از مدل سیستماتیک استفاده می‌کند. وی تلاش می‌کند مسائل جامعه را بر اساس سطوح متفاوت (فرد، گروه، سازمان، اجتماع، جامعه و سیستم فراملی) تحلیل کند و از آنارشی (هرج و مرج) به جای تعادل به عنوان وسیله‌ای برای اندازه‌گیری حالات نظام استفاده کند. وی معتقد است هر گروه اجتماعی اگر از میزان جمعیت، اطلاعات، فضا یا سرزمین، تکنولوژی و سازماندهی بیش‌تری برخوردار باشد از امنیت اجتماعی بیش‌تری نسبت به سایر گروه‌ها که بهره کمتری از متغیرهای فوق دارند برخوردار است. دورکیم^۳ بر این باور است در جوامع صنعتی در اثر فردگرایی، زمینه گسیختن همبستگی جمعی فراهم شد و این در عمل آنومی زاست و به این ترتیب فرد دچار بی‌اعتمادی می‌شود و خود را در حال شکست می‌بیند. به زعم کوهن و مرتن افرادی که خود را بیش‌تر آسیب‌پذیر می‌دانند به مراتب بیش‌تر از بقیه احساس ناامنی می‌کنند. بک^۴ اعتقاد دارد «امروزه هر کسی به نوعی گرفتار پیکارهای تدافعی گوناگون و در انتظار نوعی خصومت در

۱-Roe

۲-Mitar

۳-Durkim

۴-Beck

۵- Watzner

روستایی به همراه داشته است و به اعتقاد صاحب نظران تغییر در روابط اجتماعی جامعه میزبان و دگرگونی در شبکه‌های روابط اجتماعی از جمله تحولاتی است که همگام با ایجاد و گسترش این نوع گردشگری قابل پیش‌بینی است (حیدری‌ساربان و ملکی، ۱۳۹۳) گسترش گردشگری روستایی می‌تواند نقش مهمی در تنوع‌سازی اقتصاد و پایداری معیشت جوامع روستایی ایفا کند و زمینه‌ساز ایجاد فرصت‌های جدید بازساخت و توسعه در نواحی روستایی از جمله: افزایش درآمد، ایجاد اشتغال و رشد پایدار اقتصادی، رواج کسب و کارهای کوچک (ستیک^۲، ۱۹۹۹) ، بهبود سطح معیشت طبقه فقیر روستایی، ارتقای سطح ارتباط با دنیای خارج و سطح تکنولوژی، افزایش سطح آگاهی‌های اجتماعی (وایت و بلکستاک^۳، ۲۰۰۶) تأمین هزینه‌های ایجاد زیرساخت‌های اجتماعی و اقتصادی، تحرک بخشیدن به سایر بخش‌های اقتصاد روستا، حافظت از منابع طبیعی، میراث فرهنگی روستا، آسایش ساکنین محلی و تقویت امنیت و احساس امنیت اجتماعی گردد (کوستاس^۴، ۲۰۰۲). در سال‌های اخیر و به موازات توسعه گردشگری در نواحی روستایی، مطالعه اثر و عملکرد گردشگری روستایی، حوزه‌ای پربار برای تحقیقات بین‌رشته‌ای بوده است. در همین راستا، تاکنون درباره موضوعی که صرفاً به بررسی رابطه گردشگری و احساس امنیت اجتماعی روستاییان پرداخته باشد، پژوهشی صورت نگرفته است ولی در زمینه زمینه گردشگری روستایی و امنیت اجتماعی به صورت مجزا و منفک مطالعات مختلفی انجام گرفته است که در ادامه به برخی از آن‌ها اشاره خواهد شد.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر به مقایسه تطبیقی احساس امنیت اجتماعی

تضعیف گشته و علقه امنیتی آنان گسسته می‌شود. در چنین وضعی، افراد و گروه‌ها احساس امنیت مالی، جانی و فکری نمی‌کنند (سفیری، ۱۳۸۷) امروزه با توجه به جهانی شدن ارزش‌های مرتبط با امنیت اجتماعی مورد تهدید قرار گرفته است و به قول راجرز^۱ (۱۳۸۴)، افزون بر تهدید سنتی که عمدتاً ماهیت نظامی داشت، تهدیدهای اقتصادی، زیست محیطی، منابع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی گسترش یافته است. در مجموع امنیت در جامعه زمانی حاصل می‌شود که گروه‌ها و خرده فرهنگ‌ها بتوانند در تعامل با یکدیگر، خواسته‌ها و ارزش‌های خود را به راحتی مطرح کنند. در این رویکرد، احساس امنیت یک گروه خاص درون جامعه با سطح کلان پیوند دارند؛ بنابراین احساس امنیت زمانی مطرح خواهد بود که نیروی بالقوه یا بالفعلی هویت افراد را در جامعه تهدید کند. این دیدگاه اعتقاد دارد رفتارهای انحرافی نتیجه فشارهایی است که بعضی از مردم را به کج‌روی و بروز ناامنی وادار می‌کند. تأثیر شرایط محیطی بر ابعاد احساس امنیت یعنی امنیت جانی، مالی و غیره یکسان و یک جهت نیست. در این زمینه، مرتون استدلال می‌کند که ساکنان مناطق محروم اغلب به دلیل نوع تربیت، یادگیری و تجربه‌ی زیاد ناکامی، رفتارهای خشونت‌آمیز بیش‌تری از خود نشان می‌دهند (بدار، ۱۳۸۷) به همین ترتیب درگیری و تعارضات در این مناطق بیش‌تر مشاهده می‌شود در نتیجه تقلیل احساس امنیت اجتماعی به شدت احساس می‌شود و همان طوری که به نوعی گفته شد امروزه امنیت مهم‌ترین و اساسی‌ترین اصل در تدوین راهبرد توسعه گردشگری در جهان در قلمداد می‌شود و بین احساس امنیت اجتماعی و توسعه گردشگری رابطه وجود دارد و مطالعات مرتبط با امنیت اجتماعی نشان می‌دهد صنعت گردشگری از طریق ترکیب و به کارگیری همزمان منابع داخلی و خارجی، منافع اجتماعی- فرهنگی زیادی را برای جوامع

۲-Steck

۳-White and Blackstock

۴-Kostas

۱- Rogers

ملتی خاص دانست. ملتی که نمادها، سنت‌ها، مکان‌های مقدس، آداب و رسوم، قهرمانان تاریخی و فرهنگ و سرزمین معین دارد. هویت ملی یعنی احساس تعلق به گروهی از انسان‌ها، به واسطه اشتراک داشتن در برخی عناصر فرهنگی و شبه فرهنگی. بر این اساس، هویت ملی در پژوهش حاضر با سه بعد فرهنگ ملی (به معنای تعهد؛ تعلق و ارزیابی مثبت و احساس علاقه به فرهنگ ایران)، سیاست ملی (وفاداری ملی و احساس تعهد، تعلق و احساس تکلیف در برابر کشور ایران یا همگامی ملی) و تعهد و عضویت در اجتماع ملی (به معنی نوع نگرش و کیفیت رابطه با سایر کنشگران در سطح ملی) مورد سنجش قرار گرفته است. هویت خانوادگی: هویت خانوادگی یک فرد به خصوصیات، مشخصات و به تفکراتی که یک شخص در مورد خانواده خود دارد، اطلاق می‌گردد. این نوع هویت با شاخص‌هایی مانند میزان توجه به اصالت خانوادگی، تمایل برای کمک به خانواده، توجه به مصالح خانوادگی و علاقه به زندگی و ازدواج درون فامیلی و همچنین توجه به رسوم خانوادگی، بر اساس تعدادی گوپه که در قالب طیف لیکرت تنظیم شده‌اند، سنجیده شده است. هویت مذهبی: تعریف شخص از خود، براساس داشتن تعلق نسبت به دینی خاص، به همراه ملاحظات ارزشی و احساسی مترتب بر آن. هویت مذهبی با شاخص‌هایی از قبیل میزان افتخار به دین، میزان رعایت دستورهای دینی، میزان تأثیر اعتقادات بر روابط میزان شناخت از دین، میزان انجام دادن اعمال دینی و میزان اعتقاد به مؤلفه‌های ماورایی مذهب اندازه‌گیری شده است. هویت گروهی: هویت گروهی یک شخص از طریق سنجش خصوصیات، ویژگی‌ها و تفکراتی که یک شخص در مورد گروه‌هایی که عضو آنها است، حاصل می‌گردد. این متغیر در این تحقیق از طریق سؤالات پنج گزینه‌ای و با استفاده از طیف لیکرت و مقیاس ترتیبی سنجیده می‌شود. هویت فردی: هویت فردی به صورت رفتارهایی جلوه‌گر می‌شود که به‌طور بازتابی به وجود می‌آیند. این تصویر بازتابی از خویشتن، که بر روایت‌های

دو دهستان دارای گردشگر و فاقد گردشگر، در سال ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ پرداخته است. این تحقیق از لحاظ ماهیت، توصیفی و پیمایشی و نیز از نوع علی-مقایسه‌ای و تحلیلی است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه افراد روستایی ساکن در دهستان گردشگری «سردابه» و دهستان فاقد گردشگری «بالغلو» می‌باشد. با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و بر اساس فرمول کوکران، تعداد نمونه مناسب برای این تحقیق ۳۸۵ نفر بدست آمد؛ از سویی، برای برابری در آزمون و نتیجه، ۳۸۵ نفر از روستاییان ساکن در دهستان فاقد گردشگری «بالغلو» به عنوان گروه شاهد انتخاب شدند. این تحقیق به روش پیمایشی با استفاده از پرسش‌نامه انجام گردیده است. ابزار اندازه‌گیری پرسش‌نامه محقق ساخته می‌باشد. روایی صوری^۱ پرسش‌نامه توسط پانل متخصصان^۲ مورد تأیید قرار گرفت. مطالعه راهنما در منطقه مشابه جامعه آماری با تعداد ۳۰ پرسش‌نامه صورت گرفت و با داده‌های کسب شده و ضریب اصلی آلفای کرونباخ برای بخش‌های مختلف پرسش‌نامه ۰/۸۰ الی ۰/۸۳ محاسبه شد. همچنین از طریق ابزار پرسش‌نامه، متغیرهای تحقیق حاضر به کمک ۷۲ سؤال بسته مورد سنجش قرار گرفت و برای امتیازدهی آن از طیف پنج قسمتی لیکرت استفاده گردید. در مرحله امتیازدهی، از آن جا که دسته‌ای از سؤالات در جهت منفی مطرح شده‌اند، با استفاده از نرم افزار SPSS، کدگذاری مجدد برای این دسته از سؤالات انجام شد. بنابر این، امتیاز پاسخ‌ها در سؤالات با جهت مثبت به صورت: ۵= کاملاً موافقم، ۴= موافقم، ۳= نظری ندارم، ۲= مخالفم و ۱= کاملاً مخالفم و در مورد سؤالات منفی عکس این حالت می‌باشد. پس از آن فضای مفهومی تبیین‌کننده هویت اجتماعی به شرحی که در ادامه می‌آید سنجش و تعریف عملیاتی شده‌اند.

هویت ملی: هویت ملی را می‌توان نوعی احساس تعلق به

۱ - Face Validity

۲ - Panel of Expert

در تابستان و سرد و برفی در زمستان، نقش در خور توجهی را در جذب گردشگری دارد. در نهایت نقشه ۱ محدوده مورد مطالعه را در سطح کشور و توزیع جغرافیایی روستاها را در محدوده شهرستان نشان می‌دهد.

نتایج

یافته‌های توصیفی تحقیق؛ ویژگی‌های فردی نمونه آماری مورد مطالعه

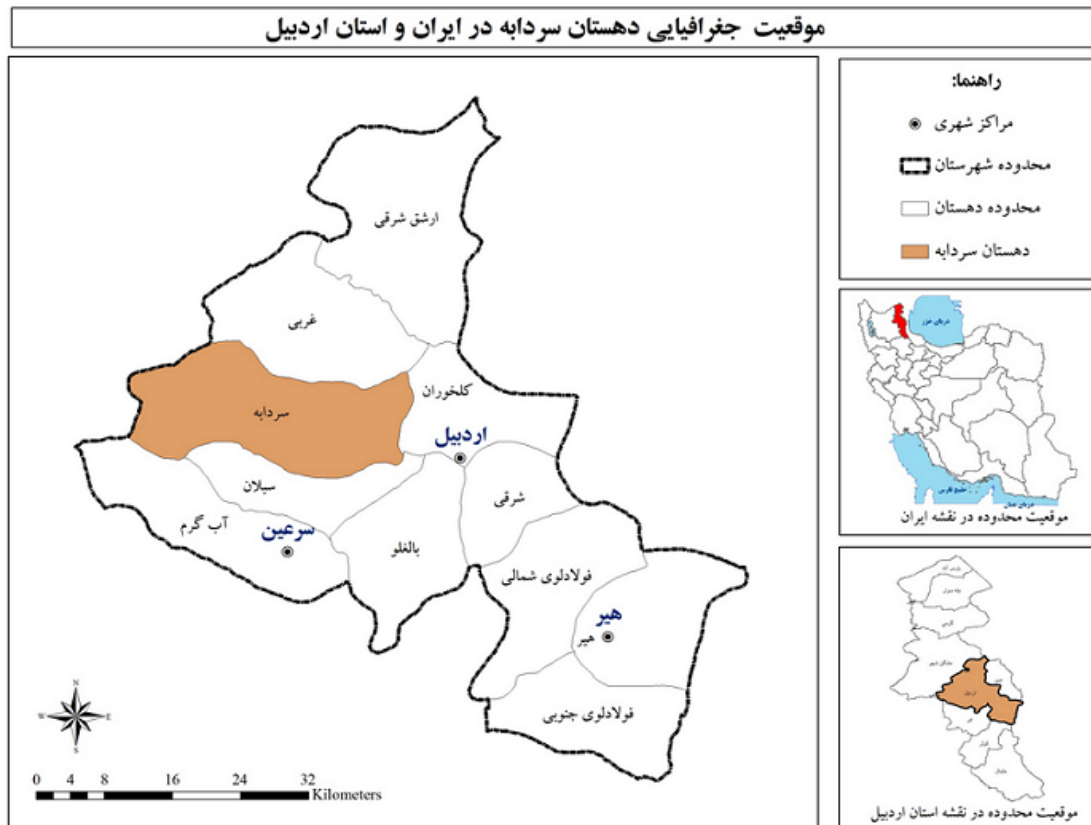
نتایج حاصل از یافته‌های توصیفی در جدول ۱ نشان می‌دهد وضعیت امنیت جانی پاسخ‌گویان ساکن در دهستان دارای گردشگر ۲۹/۵۹ درصد در سطح خیلی کم و ۷/۰۸ درصد در سطح خیلی زیاد برآورد گردید. در مقابل، وضعیت امنیت جانی ۸/۴۹ درصد پاسخ‌گویان ساکن در دهستان فاقد گردشگر در سطح خیلی کم و ۳۲/۵۶ درصد در سطح خیلی زیاد برآورد گردید. در مورد متغیر امنیت مالی میانگین روستاهای برخوردار ۴/۵۵ برآورد گردید و میانگین روستاهای نابرخوردار پیرامون متغیر امنیت مالی ۴/۴۱ برآورد گردید. در مورد متغیر امنیت شغلی میانگین روستاهای برخوردار ۳/۹۹ برآورد گردید و میانگین روستاهای نابرخوردار پیرامون متغیر امنیت شغلی ۳/۸۵ برآورد گردید. وضعیت امنیت اخلاقی ۱۳/۸۰ درصد پاسخ‌گویان ساکن در روستاهای برخوردار در سطح خیلی کم و ۲۷ درصد در سطح خیلی زیاد برآورد گردید. در مقابل، وضعیت امنیت اخلاقی ۳۴/۳۷ درصد پاسخ‌گویان ساکن در روستاهای نابرخوردار در سطح خیلی کم و ۶/۶۳ درصد در سطح خیلی زیاد برآورد گردید. در مورد متغیر امنیت اخلاقی میانگین پاسخ‌گویان روستاهای برخوردار ۲/۸۷ برآورد گردید و میانگین پاسخ‌گویان روستاهای نابرخوردار پیرامون متغیر امنیت اخلاقی ۶/۵۴ برآورد گردید.

زندگی‌نامه‌های منسجم و همواره قابل تجدید نظر، استوار است. در تار و پود انتخاب‌های متعدد و برآمده از نظام‌های مجرد جای می‌گیرد. برای بررسی این مفهوم در این پژوهش، از طیف لیکرت با سؤالات چند گزینه‌ای و مقیاس ترتیبی استفاده شده است. در نهایت، در مطالعه حاضر با عنایت به مبانی نظری تحقیق و نیز اطلاعات جمع‌آوری شده از طریق پرسش‌نامه و بررسی اثرات گردشگری در خصوص احساس امنیت اجتماعی ساکنان روستایی دو دهستان دارای گردشگر و فاقد گردشگر، به تجزیه و تحلیل متغیرها با استفاده از آزمون آماری t پرداخته شده است. و بالاخره، در این تحقیق فرضیات زیر مورد آزمون قرار گرفته است:

بین روستاهای دارای گردشگر و فاقد گردشگر به لحاظ امنیت امنیت جانی، امنیت مالی، امنیت شغلی، امنیت اخلاقی، امنیت حقوقی، امنیت نوامیس، امنیت فرهنگی، امنیت عاطفی، امنیت احساسی، امنیت فکری و امنیت قضایی تفاوت وجود دارد.

منطقه مورد مطالعه

شهرستان اردبیل یکی از شهرستان‌های استان اردبیل در کشور ایران است. مرکز این شهرستان شهر اردبیل است. این شهرستان از ۳ بخش و ۱۰ دهستان و ۹۵ آبادی تشکیل شده است. شهرستان اردبیل با داشتن فاکتورهای مختلف از شهرستان‌های مهم در جذب گردشگری است به عبارتی شهرستان اردبیل از مناطق مستعد برای گردشگری است. منطقه گردشگری سردابه با مختصات جغرافیایی ۳۸ درجه و ۱۰ دقیقه تا ۳۸ درجه و ۳۴ دقیقه عرض شمالی و ۴۸ درجه و ۴۱ دقیقه تا ۴۸ درجه و ۵۰ دقیقه طول شرقی در ۲۲ کیلومتری غرب شهرستان اردبیل واقع شده است منطقه گردشگری سردابه نیز به علت قرار گرفتن در دامنه شرقی کوه سبلان و برخورداری از محیط طبیعی بکر و کوهستانی، داشتن مراتع سرسبز، آبگرم‌های متعدد، آبشار معروف سردابه و به خصوص هوای پرنشاط و خنک

نقشه ۱. موقعیت جغرافیایی دهستان سردابه در استان اردبیل (نگارنده، ۱۳۹۸)

۲/۴۷ برآورد گردید. در مقابل، وضعیت امنیت عاطفی ۹/۷۲ درصد پاسخ‌گویان ساکن در روستاهای برخوردار در سطح خیلی کم و ۲۳/۶۱ درصد در سطح خیلی زیاد برآورد گردید. در مقابل، وضعیت امنیت عاطفی ۲۸/۶۳ درصد پاسخ‌گویان ساکن در روستاهای نابرخوردار در سطح خیلی کم و ۱۱/۳۹ درصد در سطح خیلی زیاد برآورد گردید. در مورد متغیر امنیت عاطفی میانگین پاسخ‌گویان روستاهای برخوردار ۴/۶۶ برآورد گردید و میانگین پاسخ‌گویان روستاهای نابرخوردار پیرامون متغیر امنیت عاطفی به ترتیب ۳/۷۸ برآورد گردید. در مورد متغیر امنیت احساسی میانگین پاسخ‌گویان روستاهای برخوردار ۲/۷۸ برآورد گردید و میانگین پاسخ‌گویان روستاهای نابرخوردار پیرامون متغیر امنیت احساسی ۲/۵۷ برآورد گردید. در مورد متغیر امنیت فکری روستاهای برخوردار کم‌ترین فراوانی با ۵/۰۴ در سطح خیلی زیاد

در مورد متغیر امنیت حقوقی میانگین روستاهای برخوردار ۳/۸۳ برآورد گردید و میانگین روستاهای نابرخوردار پیرامون متغیر امنیت حقوقی ۳/۴۲ برآورد گردید. در مورد متغیر امنیت نوامیس میانگین پاسخ‌گویان روستاهای برخوردار ۲/۶۸ برآورد گردید و میانگین پاسخ‌گویان روستاهای نابرخوردار پیرامون متغیر امنیت نوامیس ۲/۴۹ برآورد گردید. در مقابل، وضعیت امنیت فرهنگی ۶/۲۵ درصد پاسخ‌گویان ساکن در روستاهای برخوردار در سطح خیلی کم و ۳۵/۸۶ درصد پاسخ‌گویان ساکن در روستاهای نابرخوردار در سطح خیلی کم و ۶/۳۷ درصد در سطح خیلی زیاد برآورد گردید. در مورد متغیر امنیت فرهنگی میانگین پاسخ‌گویان روستاهای برخوردار ۲/۹۹ برآورد گردید و میانگین پاسخ‌گویان روستاهای نابرخوردار پیرامون متغیر امنیت فرهنگی

در روستاهای برخوردار در سطح خیلی کم و ۸/۹۸ درصد در سطح خیلی زیاد برآورد گردید. در مقابل، وضعیت امنیت قضایی ۶/۱۱ درصد پاسخ‌گویان ساکن در روستاهای نابرخوردار در سطح خیلی کم و ۲۷/۶۰ درصد در سطح خیلی زیاد برآورد گردید. در مورد متغیر امنیت قضایی میانگین پاسخ‌گویان روستاهای برخوردار ۳/۰۳ برآورد گردید و میانگین پاسخ‌گویان روستاهای نابرخوردار پیرامون متغیر امنیت قضایی ۳/۲۴ برآورد گردید.

و بیشترین فراوانی با ۳۹/۴۹ در سطح خیلی کم ارزیابی شدند. ولی در روستاهای نابرخوردار کم‌ترین فراوانی متغیر امنیت فکری با ۸/۴۲ درصد در سطح خیلی کم و بیشترین فراوانی با ۳۳/۱۳ در سطح خیلی زیاد ارزیابی شدند. در مورد متغیر امنیت فکری میانگین پاسخ‌گویان روستاهای برخوردار ۴/۰۱ برآورد گردید و میانگین و انحراف معیار پاسخ‌گویان روستاهای نابرخوردار پیرامون متغیر امنیت فکری ۴/۱۱ برآورد گردید. در مقابل، وضعیت امنیت قضایی ۳۱/۴۵ درصد پاسخ‌گویان ساکن

جدول ۱. درصد فراوانی، میانگین و انحراف معیار متغیرهای احساس امنیت اجتماعی دهستان‌های دارای گردشگر و فاقد گردشگر (نگارنده، ۱۳۹۸)

متغیر	دهستان	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	میانگین	انحراف معیار	دامنه امتیاز
درصد پاسخ‌گویان (%)									
امنیت جانی	دارای گردشگر	۲۹/۵۹	۲۵/۱۹	۲۲/۴۵	۱۵/۶۹	۷/۰۸	۳/۲۵	۳/۵۵	-۲۰
	فاقد گردشگر	۸/۴۹	۱۲/۷۴	۱۹/۲۸	۲۶/۹۳	۳۲/۵۶	۴/۱۱	۲/۱۱	-۲۲
امنیت مالی	دارای گردشگر	۷/۱۴	۱۴/۳۵	۲۰/۸۰	۲۷/۵۶	۳۰/۱۵	۴/۵۵	۲/۴۱	-۲۴
	فاقد گردشگر	۲۸/۹۲	۲۵/۳۳	۲۲/۱۵	۱۶/۸۱	۶/۷۹	۴/۴۱	۲/۵۴	-۲۲
امنیت شغلی	دارای گردشگر	۱۰/۶۳	۱۷/۸۴	۱۶/۹۹	۲۶/۱۷	۲۸/۳۷	۳/۹۹	۳/۳۳	-۱۷
	فاقد گردشگر	۳۶/۷۳	۳۰/۰۹	۱۶/۱۷	۹/۴۵	۷/۵۶	۳/۸۵	۲/۴۵	-۲۵
امنیت اخلاقی	دارای گردشگر	۱۳/۸۰	۱۸/۴۲	۲۳/۰۶	۱۷/۷۲	۲۷	۲/۸۷	۶/۵۵	-۳۲
	فاقد گردشگر	۳۴/۳۷	۲۹/۲۶	۱۹/۵۷	۱۰/۱۷	۶/۶۳	۲/۶۵	۶/۵۴	-۳۰
امنیت حقوقی	دارای گردشگر	۱۰/۰۷	۱۷/۲۴	۲۰/۸۲	۲۳/۴۷	۲۸/۳	۳/۸۳	۲/۴۱	-۱۵
	فاقد گردشگر	۳۷/۳۶	۳۰/۰۴	۱۶/۶۹	۸/۷۲	۷/۱۹	۳/۴۲	۳/۹۹	-۱۶
امنیت نوامیس	دارای گردشگر	۱۱/۸۵	۱۷/۳۶	۲۲/۵۳	۲۲/۱۶	۲۶/۱۰	۲/۶۸	۳/۵۷	-۲۶
	فاقد گردشگر	۲۹/۲۴	۲۵/۵۳	۲۰/۸۲	۱۵/۲۷	۹/۱۴	۲/۴۹	۴/۰۱	-۱۳
امنیت فرهنگی	دارای گردشگر	۶/۲۵	۸/۴۲	۱۸/۷۵	۳۰/۷۲	۳۵/۸۶	۲/۹۹	۹/۰۵	-۱۱
	فاقد گردشگر	۳۳/۷۱	۲۸/۴۹	۲۱/۹۵	۹/۴۸	۶/۳۷	۲/۴۷	۳/۴۷	-۲۷
امنیت عاطفی	دارای گردشگر	۹/۷۲	۱۵/۲۸	۲۲/۲۲	۲۹/۱۷	۲۳/۶۱	۴/۶۶	۱/۸۹	-۲۹
	فاقد گردشگر	۲۸/۶۳	۲۴/۴۸	۱۹/۸۳	۱۵/۶۷	۱۱/۳۹	۳/۷۸	۱/۷۷	-۱۴
امنیت احساسی	دارای گردشگر	۱۰/۱۷	۹/۵۵	۲۳/۳۷	۲۶/۰۹	۳۰/۸۲	۲/۷۸	۲/۸۷	-۱۹
	فاقد گردشگر	۳۳/۵۲	۲۸/۳۴	۱۹/۵۰	۱۲/۷۱	۵/۹۳	۲/۵۷	۲/۵۶	-۳۳
امنیت فکری	دارای گردشگر	۳۹/۴۹	۳۰/۷۲	۱۶/۵۸	۸/۱۷	۵/۰۴	۴/۰۱	۳/۷۴	-۳۰
	فاقد گردشگر	۸/۴۲	۱۲/۷۵	۱۹/۳۲	۲۶/۳۸	۳۳/۱۳	۴/۱۱	۳/۳۲	-۲۱
امنیت قضایی	دارای گردشگر	۳۱/۴۵	۲۷/۸۰	۱۷/۲۳	۱۴/۵۴	۸/۹۸	۳/۰۳	۲/۴۱	-۲۳
	فاقد گردشگر	۶/۱۱	۲۳/۹۹	۱۴/۳۸	۲۷/۹۲	۲۷/۶۰	۳/۲۴	۳/۱۱	-۳۴

تحقیق از آزمون t استفاده گردیده است که نتایج آن در زیر ارائه می‌گردد.

یافته‌های استنباطی تحقیق در این قسمت به منظور مقایسه اختلاف بین میانگین‌های

نتایج حاصل از آزمون t

اختلاف معنی‌داری در سطح ۵ درصد خطا وجود دارد و بین دهستان‌های دارای گردشگر و فاقد گردشگر از نظر امنیت جانی، امنیت مالی، امنیت اخلاقی، امنیت حقوقی، امنیت عاطفی، امنیت فکری و امنیت قضایی اختلاف معنی‌داری وجود ندارد. با توجه به میانگین‌های بدست آمده از دو گروه می‌توان اظهار نمود که به جز امنیت نوامیس، امنیت فرهنگی و امنیت احساسی در تمام موارد ذکر شده احساس امنیت اجتماعی (از نظر شاخص‌های امنیت جانی، امنیت مالی، امنیت شغلی، امنیت اخلاقی، امنیت حقوقی، امنیت عاطفی، امنیت فکری و امنیت قضایی) دهستان فاقد گردشگر بیش‌تر از دهستان دارای گردشگر بوده است.

در این قسمت، جهت سنجیدن برابری میانگین نمونه برآورد شده با میانگین جامعه از آزمون t استفاده شده است. یعنی این آزمون برای آزمودن فرضیه برابری میانگین یک نمونه با میانگین جامعه‌ای که دارای توزیع نرمال است به کار می‌رود. با توجه به جدول ۲، نتایج آزمون t نشان می‌دهد که بین دهستان‌های دارای گردشگر و فاقد گردشگر از نظر امنیت نوامیس و امنیت احساسی اختلاف معنی‌داری در سطح ۱ درصد خطا وجود دارد. هم‌چنین بین دهستان‌های دارای گردشگر و فاقد گردشگر از نظر امنیت فرهنگی، امنیت شغلی، امنیت مالی

جدول ۲. نتایج حاصل از آزمون t در خصوص اختلاف میانگین روستاییان دارای گردشگر و فاقد گردشگر (نگارنده، ۱۳۹۸)

ردیف	خصوصیات	میانگین	SD	روستاهای دارای گردشگر	میانگین	SD	روستاهای فاقد گردشگر	مقدار (T)	مقدار (P)
۱	امنیت جانی	۳/۲۵	۳/۵۵	۴/۱۱	۲/۱۱	۲/۱۱	۴/۱۱	۵/۶۲	۰/۰۹
۲	امنیت مالی	۴/۵۵	۲/۴۱	۴/۴۱	۲/۵۴	۲/۵۴	۴/۴۱	۴/۵۲	۰/۰۴
۳	امنیت شغلی	۳/۹۹	۳/۳۳	۳/۸۵	۲/۴۵	۲/۴۵	۳/۸۵	۳/۸۸	۰/۰۲
۴	امنیت اخلاقی	۲/۶۵	۶/۵۵	۲/۸۷	۶/۵۴	۶/۵۴	۲/۸۷	۵/۱۱	۰/۱۲۸
۵	امنیت حقوقی	۳/۴۲	۲/۴۱	۳/۸۳	۳/۹۹	۳/۹۹	۳/۸۳	۵/۲۲	۰/۲۶۹
۶	امنیت نوامیس	۲/۶۸	۳/۵۷	۲/۴۹	۴/۰۱	۴/۰۱	۲/۴۹	۴/۴۹	۰/۰۰۲
۷	امنیت فرهنگی	۲/۹۹	۹/۰۵	۲/۴۷	۳/۴۷	۳/۴۷	۲/۴۷	۲/۶۵	۰/۰۴
۸	امنیت عاطفی	۳/۷۸	۱/۸۹	۴/۶۶	۱/۷۷	۱/۷۷	۴/۶۶	۳/۷۸	۰/۳۲۸
۹	امنیت احساسی	۲/۷۸	۲/۸۷	۲/۵۷	۲/۵۶	۲/۵۶	۲/۵۷	۵/۹۲	۰/۰۰۳
۱۰	امنیت فکری	۴/۰۱	۳/۷۴	۴/۱۱	۳/۳۲	۳/۳۲	۴/۱۱	۲/۸۵	۰/۱۴۲
۱۱	امنیت قضایی	۳/۰۳	۲/۴۱	۳/۲۴	۳/۱۱	۳/۱۱	۳/۲۴	۳/۳۵	۰/۲۵۳

بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادات

منابع مصروف تأمین امنیت شده و دل‌نگرانی، اضطراب، استرس، تشویش، ناامیدی شهروندان در قبال آینده میزان خلاقیت و ابتکار آنان را به شدت تحت الشعاع قرار می‌دهد و حتی احساس ناامنی ثبات سیاسی نظام را با چالش‌هایی مواجه می‌سازد که بررسی متون توسعه نشان می‌دهد اگر فرهنگ ریشه درخت توسعه اقتصادی و آموزش غذای درخت توسعه اقتصادی باشد ثبات سیاسی نظام تنه این درخت محسوب می‌شود به این خاطر باید آگاهی از میزان احساس آسایش، آرامش، عدالت و امنیت از سوی شهروندان یک جامعه و فراهم آوردن زمینه‌های

امنیت از مقوله و نیازهای اساسی انسان است که با زوال آن آرامش خاطر انسان مختل شده و نگرانی و اضطراب جای آن را می‌گیرد. مازلو در سلسله مراتب نیازهایش، احساس امنیت را بلافاصله بعد از ارضای نیازهای اولیه انسانی مطرح می‌کند. از این لحاظ هر جامعه‌ای می‌بایست در جهت برخورداری از فرصت‌ها و منابع اجتماعی و فرهنگی به تأمین امنیت بپردازد تا در سایه آن زمینه رونق، شکوفایی و توسعه فراهم مهیا گردد چون در جامعه نابرخوردار از امنیت اجتماعی تمامی انرژی‌ها و

گردشگر بیش‌تر از دهستان دارای گردشگر بوده است. در نهایت با استناد به نتایج تحقیق پیشنهاد می‌گردد از امکانات و فرصت‌های موجود تبلیغی و فرهنگ‌سازی از طریق فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی و فضای مجازی برای تبلیغ در خصوص اثرات مثبت گردشگری بر توسعه اجتماعی و تقویت احساس امنیت اجتماعی جوامع روستایی منطقه مورد مطالعه بهره لازم گرفته شود تا روستاییان نه تنها توسعه گردشگری را تهدیدی برای محیط اجتماعی خود ندانند بلکه رونق گردشگری روستایی را فرصتی در راستای تحکیم سرمایه فرهنگی، سرمایه اجتماعی و سرمایه اقتصادی خود بدانند که یافته‌های متعددی نشان داده است که بین توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با تقویت احساس امنیت اجتماعی رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. افزون بر این توصیه می‌شود برای برقراری ارتباط میان گردشگران و افراد روستایی به تعیین نمادها، الگوها و مصادیق نظم اجتماعی و فرهنگ‌سازی آن مبادرت گردد در غیر این صورت افراد روستایی قدرت برقراری ارتباط با گردشگران و انجام کنش متقابل را از دست می‌دهند و فقدان آن باعث می‌شود افراد روستایی قدرت انطباق خود را در برابر محیط از دست بدهند و این خود فرآیند جامعه‌پذیری افراد روستایی را دچار خدشه کرده و باعث می‌شود که هنجارها و ارزش‌های اجتماعی به درستی و کامل به آن‌ها منتقل نشود و زمینه ایجاد هر نوع سردرگمی و احساس ناامنی در آنها فراهم می‌شود.

شکل‌گیری و بسط احساس امنیت و آرامش خاطر در آن‌ها از اولویت‌های برنامه‌ریزان پیش‌رفت فرهنگی و اجتماعی خواهد بود. همان‌طور که بحث شد نوشتار حاضر به مطالعه تطبیقی احساس امنیت اجتماعی جوامع روستایی دارای گردشگر و فاقد گردشگر پرداخته است. تحلیل‌های آماری نشان داد گسترش و توسعه گردشگری روستایی در تغییر احساس امنیت اجتماعی مناطق روستایی شهرستان اردبیل تأثیرگذار بوده است. همان‌طوری که نتایج آزمون t نشان داد با توجه به جدول ۵، نتایج آزمون t نشان می‌دهد که بین دهستان‌های دارای گردشگر و فاقد گردشگر از نظر امنیت نوامیس و امنیت احساسی اختلاف معنی‌داری در سطح ۱ درصد خطا وجود دارد. همچنین بین دهستان‌های دارای گردشگر و فاقد گردشگر از نظر امنیت فرهنگی، امنیت مالی و امنیت شغلی اختلاف معنی‌داری در سطح ۵ درصد خطا وجود دارد و بین دهستان‌های دارای گردشگر و فاقد گردشگر از نظر امنیت جانی، امنیت اخلاقی، امنیت حقوقی، امنیت عاطفی، امنیت فکری و امنیت قضایی اختلاف معنی‌داری وجود ندارد. با که این مطالعه با یافته‌های حاصل از بارکین (۲۰۰۵)، کالی (۲۰۰۸)، ایگل (۲۰۱۰) و کوستاس (۲۰۰۲) هم‌خوان است. با توجه به میانگین‌های بدست آمده از دو گروه می‌توان اظهار نمود که به جز امنیت نوامیس، امنیت فرهنگی و امنیت احساسی در تمام موارد ذکر شده احساس امنیت اجتماعی (از نظر شاخص‌های امنیت جانی، امنیت اخلاقی، امنیت حقوقی، امنیت عاطفی، امنیت فکری و امنیت قضایی) دهستان فاقد

منابع

موردی: شهرستان کاشان)، پژوهش امنیت و نظم اجتماعی، ۱ (۴): ۸۹-۱۰۹
 گنجی، ح. (ترجمه). ۱۳۸۷. روان‌شناسی اجتماعی، کوک بدار، ژوزه دزیل و لوک لامارش، انتشارات ساوالان، تهران، ۳۷۲

ابراهیمی، ن. ۱۳۸۶. تأملی بر مبانی و فرهنگ مکتب کپنهاگ، فصلنامه سیاست خارجی، ۲۱ (۲): ۴۳۹-۴۵۸.
 بحرپور، ع. ذوالفقاری، ا. رستگارخالد، ا. ۱۳۹۲. بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و احساس امنیت اجتماعی (مطالعه

- ص. راهبردی مدیریت ارتقای امنیت اجتماعی و فرهنگی در تهران، فصلنامه راهبرد، ۲۵ (۵۹): ۷۶-۴۹.
- طاهری، ز. ۱۳۹۱. رابطه نقش پلیس و احساس امنیت در شهر اصفهان، پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، ۲۹ (۱): ۳۸-۲۱.
- عبدی، ت. صارمی، ا. ساعدی، ع. م. ۱۳۹۰. تأثیر اجرای طرح ارتقای امنیت اجتماعی بر اعتماد مردم به پلیس در محدوده مرکزی کرج، فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی، ۳ (۳): ۲۸۱-۲۶۱.
- ثلاثی، م. (ترجمه). ۱۳۸۷. پیامدهای مدرنیته، آنتونی گیدنز، تهران، نشر مرکز، ۱۶۸ ص.
- محلّاتی، ص. (ترجمه). ۱۳۸۱. جامعه‌شناسی جهانگردی و مسافرت، روبر لانکوار، ژرژ کازه، ایو رینوآر، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی تهران، ۱۷۰ ص.
- محمدی، ع. امیری، ی. جوهر، م. ۱۳۹۳. اولویت‌بندی وضعیت شاخص‌های امنیت اجتماعی و رتبه‌بندی استان‌های کشور از نظر سطح امنیت اجتماعی با استفاده از روش تحلیل رابطه‌ای خاکستری (GRA)، فصلنامه انتظام اجتماعی، ۶ (۳): ۳۳-۶.
- فرهادی، ا. (ترجمه). ۱۳۸۰. امنیت جهانی: رویکردها و نظریه‌ها، پژوهش‌کده مطالعات راهبردی، تهران، ۲۸۰ ص.
- ناصری، م. ۱۳۷۴. جمعیت و امنیت اجتماعی، انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی، چاپ اول.
- مردانی گیوی، ا. و مریدی واترز، س. (مترجم). ۱۳۷۹. جهانی شدن، مالکوم واترز، سازمان مدیریت صنعتی، ۲۷۰ ص.
- ویور، ال. ۱۳۸۳. مناطق و قدرت‌ها: ساختار بین‌المللی، ترجمه قدیر نصیری، مطالعات راهبردی، ۴ (۲): ۵۱-۱.
- هزارجریبی، ج. ۱۳۹۰. احساس امنیت اجتماعی از منظر توسعه گردشگری، مجله علمی و پژوهشی جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی، ۲۰ (۲): ۹۹-۷۷.
- مهدی‌زاده، م. ر. (ترجمه). ۱۳۸۸. جامعه در مخاطره جهانی، اولریش بک، تهران، انتشارات کویر، تهران، ۲۸۸ ص.
- پژوهش‌کده مطالعات راهبردی. (ترجمه). ۱۳۷۸. مردم، دولت‌ها و هراس، باری بوزان، پژوهش‌کده مطالعات راهبردی. تهران، ۴۳۲ ص.
- بیات، ب. ۱۳۸۸. تحلیل آسیب‌ها و جرایم مناطق حاشیه‌نشینی شهر تهران، مطالعات امنیت اجتماعی، ۳ (۴): ۲۰-۱.
- حاجیانی، ا. ۱۳۸۴. چارچوب روش‌شناختی برای بررسی احساس امنیت، فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی، ۱ (۲): ۱۵-۱.
- حیدری‌ساربان، و. ملکی، ا. ۱۳۹۳. ارزیابی نقش گردشگری روستایی در توانمندسازی اجتماعی روستایی (مطالعه موردی: روستای ده زیارت، شهرستان بوانات، استان فارس)، فصلنامه توسعه روستایی، ۶ (۲): ۲۹۸-۲۷۹.
- سالارزاده امیری، ن. (مترجم). ۱۳۹۳. خودکشی، داویدامیل دورکم، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، ۵۲۰ ص.
- جبلی، م. و یوسفی، ا. م. (ترجمه). ۱۳۸۴. زوال کنترل: امنیت جهانی در قرن بیست یکم، پل راجرز، پژوهش‌کده مطالعات راهبردی، تهران، ۲۶۸ ص.
- ساروخانی، ب. هاشم‌نژاد، ف. ۱۳۹۰. بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی (مولفه‌های آن) و احساس امنیت اجتماعی در بین جوانان شهر ساری، فصلنامه جامعه‌شناسی، مطالعات جوانان، ۲ (۲): ۹۴-۸۱.
- سفیری، خ. ۱۳۸۷. نقش نهادهای غیردولتی محله‌ای در تأمین امنیت اجتماعی، مجله مطالعات علمی ایران، ۲ (۲): ۱۶۴-۱۴۳.
- شربتیان، م. ح. دانش، پ. ۱۳۹۳. احساس امنیت و عوامل مؤثر بر آن (مطالعه موردی شهر مشهد)، دو فصلنامه پلیس زن، ۸ (۲۱): ۱۴-۵.
- صالحی‌امیری، س. ر. افشاری‌نادری، ا. ۱۳۹۰. مبانی نظری و

- Copenhagen peace research, Institute Working Paper No. 3(Copenhagen: COPRI).
- Steck, B. 1999. Sustainable tourism as a development option practical guide for local planners developers and decision makers. Retrieved April 10, 2013 from www.giz.de
- White, V., and Blackstock, K.L. 2006. Indicator sustainable development. The macaulay institute craigiebuckler aberdeen, Retrieved April 5, 2013 from <http://www.macaulay.ac.uk>
- Buzan, B. 2000. Security Studies: Beyond Strategy.
- Kostas, E. 2002. Rural tourism: An opportunity for sustainable development of rural areas. Retrieved April 15, 2013 from <http://www.sillignakis.com>.
- Mitar, M. 1996. Assessment of societal security in recent past and today, college of police and security studies, Slovenia, 51-66.
- Roe. P. 1996. The Societal security dilemma

Comparative Study of Social Security Sense in Rural Communities Having or Lacking Tourism - Case Study: the Sardabeh Village, Ardabil County

Vakil Heidari Sareban^{1*} and Sharareh Saeb²

Submitted: 23 July 2019

Accepted: 3 February 2020

Abstract

This paper aims to investigate the role of rural tourism on social security sense in rural Areas in the Ardabil County. This study is descriptive-analytical in terms of research methods, practical in terms of nature and a library and field research in terms of type of data collection. The tool used in measuring the questionnaire was made by the researcher. It can be said that the studied population in this study consists of all villagers living in Sardabeh village, by using simple random sampling based Cochran's formula. The appropriate amount for this research was selected to be 385 persons. In addition, opposite of this sample, for making equality at test and results, 385 residents of the villagers of Sardabeh which lacks the 'Baleglou' tourist attraction were selected to serve as control group. The tool of measurement was researcher made questionnaire. The content and face validity of the instrument was specified after several times of review and correction by the faculty members at the university and several expertise of administrative offices. Reliability analysis was conducted and Cranach's alpha values for the various sections of the instrument were estimated to be between 0.80 and 0.83. The results of research by using the T-test showed that there was a statistically significant positive relationship between variables of financial security, job security, ethical security, civic security, reputation security, cultural security and emotional security and independent variable. Finally, based on the analysis of the results, some applied recommendations have been provided.

Keywords: Social Security, Rural Development. Rual Tourim, Social Development, Ardabil County.

1- Professor of Geography and Rural Planning Faculty of Humanities, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

2- MSc Student of Geography and Rural Planning Faculty of Humanities, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

(*- Corresponding Author Email: vheidari56@gmail.com)

DOI: 10.22048/rdsj.2020.195496.1812